

Metodika

odborné přípravy justičního kandidáta

(§ 23 vyhlášky č. 516/2021 Sb.)

Tato metodika Justiční akademie (dále jen „metodika“) upravuje průběh odborné přípravy justičního kandidáta, a to v návaznosti na ustanovení § 23 vyhlášky č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce, výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

Odborná příprava je určena osobám, které složily odbornou justiční zkoušku či jinou profesní zkoušku podle § 60 odst. 5 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (dále jen zákon č. 6/2002 Sb.), uspěly ve výběrovém řízení na justičního kandidáta, složily do rukou předsedy krajského soudu slib a splnily předpoklady pro výkon funkce soudce s výjimkou věku a výběrového řízení na funkci soudce.

1. Účel a obsahová náplň odborné přípravy

Účelem roční odborné přípravy je co možná nejkvalitněji připravit justičního kandidáta pro následný výkon funkce soudce a zároveň získat informace o jeho schopnostech a vlastnostech za účelem komplexního hodnocení jeho osoby. Osvojení si nezbytných dovedností pro výkon funkce soudce je v rámci odborné přípravy zabezpečeno jednak působením justičního kandidáta na různých úsecích prvostupňového a odvolacího soudu, jednak absolvováním vzdělávacích akcí Justiční akademie, které mají především podobu praktických a nácvikových seminářů.

Průběh odborné přípravy se řídí **věcným a časovým plánem odborné přípravy**, který stanoví předseda příslušného krajského soudu podle této metodiky. Plán odborné přípravy je zaměřen tak, aby odborná příprava justičního kandidáta sloužila zejména k

- a) prohloubení odborných znalostí a organizačních a komunikačních dovedností,
- b) rozvíjení schopnosti aplikovat právní předpisy v konkrétní věci,
- c) získávání znalostí o jednotlivých agendách vedených soudy a o jejich výkonu,
- d) osvojení si procesních postupů a návyků nezbytných pro výkon funkce soudce a
- e) seznámení se s etickými principy vztahujícími se k výkonu funkce soudce.

Vzor věcného a časového plánu odborné přípravy je přílohou této metodiky (viz Příloha č. 1).

2. Odborná příprava justičního kandidáta na soudě

Odborná příprava justičního kandidáta probíhá u okresních, krajských a vrchních soudů.

V rámci odborné přípravy působí justiční kandidát zpravidla **9 měsíců na okresním soudě** a zpravidla **2 měsíce na krajském soudě**, případně vrchním soudě.

Délku působení justičního kandidáta na jednotlivých úsecích prvostupňového a odvolacího soudu (občanskoprávní úsek, trestní úsek, opatrovnícký úsek, úsek výkonu rozhodnutí a exekucí, úsek správního soudnictví, insolvenční úsek) stanoví předseda krajského soudu, a to zejména s přihlédnutím k dosavadní praxi justičního kandidáta. Není vyloučeno, aby justiční kandidát působil souběžně na více úsecích.

Demonstrativní výčet typových činností vyžadovaných od justičního kandidáta na jednotlivých soudních úsecích je uveden ve vzoru věcného a časového plánu odborné přípravy (viz Příloha č. 1). Uvedené činnosti je možné přizpůsobovat potřebám konkrétního soudu.

Průběh odborné přípravy a její úroveň zajišťují po odborné a pedagogické stránce určení **školitelé**. Školitele jmenuje a odvolává předseda krajského soudu ze soudců, kteří mají předpoklady k výchově justičních kandidátů, v rámci plánu odborné přípravy. Kromě odborného a pedagogického vedení justičního kandidáta vyhotovují školitelé průběžná hodnocení průběhu odborné přípravy justičního kandidáta na jednotlivých soudních odděleních u okresního, krajského nebo vrchního soudu. Školitelé hodnotí justičního kandidáta z hlediska jeho odborných kompetencí a organizačních a komunikačních dovedností. Za celou dobu výkonu odborné přípravy musí být zpracována **minimálně dvě průběžná hodnocení**, přičemž soudní úseky, na nichž bude působení justičního kandidáta hodnoceno, určí předseda krajského soudu.

Nejpozději 30 dnů před koncem odborné přípravy zpracuje předseda příslušného krajského soudu nebo jím pověřený místopředseda **závěrečné hodnocení justičního kandidáta** za dobu výkonu odborné přípravy, a to podle metodiky Justiční akademie schválené ministerstvem a projednané s předsedy krajských a vyšších soudů. Podkladem pro závěrečné hodnocení justičního kandidáta jsou průběžná hodnocení provedená předsedou senátu nebo samosoudcem, u nichž justiční kandidát vykonával odbornou justiční přípravu. Tato průběžná hodnocení jsou součástí závěrečného hodnocení, jehož jeden stejnopis obdrží hodnocený justiční kandidát.

3. Odborná příprava justičního kandidáta na Justiční akademii

Součástí odborné přípravy je účast na seminářích Justiční akademie. Část seminářů je justiční kandidát v rámci roční odborné přípravy povinen absolvovat, účast na ostatních seminářích je fakultativní.

Vzdělávání justičních kandidátů zahrnuje teoretickou část, která slouží především k obecnému seznámení s chodem justice a jednotlivých soudních úseků. Navazující praktická (výcviková) část cílí na osvojení si praktických dovedností soudce, a to formou interaktivních a nácvikových seminářů.

Povinným základem, který musí každý justiční kandidát v rámci odborné přípravy absolvovat, je úvodní seminář pro nově příchozí justiční kandidáty a dále dva ucelené procesní bloky zaměřené na vedení řízení a zvládnutí konkrétních situací, k nimž dochází během civilního a trestního řízení před soudem prvního stupně. Návazně je povinností justičního kandidáta absolvovat alespoň jeden simulovaný proces. Účast na ostatních seminářích nabízených v rámci odborné přípravy je fakultativní. Přehled povinných a volitelných seminářů je uveden v příloze této metodiky (viz Příloha č. 2).

Každý justiční kandidát obdrží na prvním semináři v rámci odborné přípravy „Průkaz vzdělávání justičního kandidáta na Justiční akademii“, v němž jsou uvedeny povinné i fakultativní semináře. Účast na povinných seminářích potvrzují v průkazu lektoři. Vzor průkazu je uveden v příloze (viz Příloha č. 3).

3.1 Systém vzdělávání justičních kandidátů

3.1.1. Teoretická adaptační část

Teoretická adaptační část je určena k seznámení nově příchozích justičních kandidátů s obecným fungováním justice, chodem soudu a základy profesní etiky. K tomuto účelu slouží jednodenní prezenční seminář **„Obecné fungování justice a základy profesní etiky“**, jehož absolvování je v rámci odborné přípravy povinné.

Součástí této části je též **distanční seminář**, v jehož rámci získají justiční kandidáti přístup k e-learningovým textům, videím a metodikám, které se tematicky věnují dvěma základním studijním okruhům:

- 1) Obecná organizace práce (popis jednotlivých oddělení a jejich agend na okresním a krajském soudě od podatelny po spisovnu), cvičné spisy včetně vzorů referátů, ovládání informačních systémů soudu, práce se soudními dokumenty, čeština v právní praxi a další studijní opory
- 2) Studijní materiály vázané na konkrétní agendu (např. civilní, opatrovnická, trestní)

K představení jednotlivých vzdělávacích forem v rámci distančního semináře a k možnostem jejich využití je určen krátký webinář, který proběhne dle potřeb několikrát za rok.

3.1.2 Praktická (výcviková) část

Praktická výcviková část probíhá formou jednodenních a vícedenních prezenčních seminářů a cílí na osvojení si nezbytných procesních znalostí a dovedností. Semináře mají podobu praktických a nácvikových seminářů, které vyžadují aktivní zapojení účastníků.

V rámci této části je povinné absolvovat interaktivní seminář věnovaný civilnímu procesu „**Řízení od nápadu žaloby až po vyhlášení rozsudku**“, který je zaměřen na procesní postup před civilním soudem prvního stupně. Obsahově je seminář rozdělen do dvou pětidenních bloků, a to blok věnující se civilnímu řízení a výkonu rozhodnutí a blok zaměřený na opatrovnické řízení, dědické řízení a předběžná opatření.

Dále je povinné absolvovat interaktivní seminář věnovaný trestnímu procesu „**Řízení od nápadu obžaloby až po vyhlášení rozsudku**“, který je zaměřen na procesní postup před prvostupňovým trestním soudem. Seminář má podobu pětidenního bloku a klade důraz na praktické procvičení témat semináře.

Součástí praktické části je též povinné absolvování jednoho ze dvou simulovaných procesů. Simulované procesy probíhají ve cvičné soudní síni a jsou založeny na aktivní roli účastníků. Justiční kandidát musí povinně absolvovat jeden simulovaný proces dle svého výběru, a to „**Simulované civilní jednání**“ nebo „**Simulované hlavní líčení**“. Fakultativně může absolvovat i druhý simulovaný proces a dále „**Simulované veřejné zasedání**“.

Kromě povinných seminářů mohou justiční kandidáti absolvovat semináře volitelné. Tyto semináře jsou zaměřeny na reprezentativní vystupování v soudní síni, profesionálně vedený projev a základy rétoriky a efektivní komunikace („**Reprezentativní projev v soudní síni**“), na dovednosti v psaném projevu („**Psaní rozhodnutí - se zaměřením na odůvodnění**“) či na praktické tipy na zacházení s nejčastěji používanými on-line evidenčními systémy judikatury a hlavními českými právními informačními systémy („**Jak rychle a efektivně vyhledávat judikaturu a právní předpisy**“, „**Beck – online**“, „**Práce v systému ASPI**“). Jako příprava budoucích správních soudců slouží seminář „**Správní soudnictví**“.

KRAJSKÝ SOUD V

Věcný a časový plán odborné přípravy justičního kandidáta

Titul, jméno, příjmení:

Nar.:bytem.....

Datum absolvování odborné justiční zkoušky (jiné profesní zkoušky).....

Zařazení u Okresního soudu v

S přihlédnutím k vyhlášce č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce, výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů, se stanoví tento věcný a časový plán odborné přípravy:

Úsek občanskoprávní

Od do

Školitel:

Popis činností:¹

Provádění úkonů po nápadu spisu:

- úkony spojené s vyměřením a vybíráním SOP
- odstraňování vad podání
- odstraňování nedostatku podmínek řízení
- jiné: posouzení předpokladů pro vydání PR/EPR

Studium spisu a příprava věci

- předběžné právní posouzení
- volba vhodného způsobu přípravy jednání
- příprava ústního jednání (popř. přípravného jednání) včetně návrhů konkrétního znění poučení dle § 118a o. s. ř.

¹ U všech soudních úseků se jedná o demonstrativní výčet typových činností justičního kandidáta, který je možno přizpůsobovat potřebám konkrétního soudu.

- návrh a zdůvodnění dalšího procesního postupu po proběhlém ústním jednání (přípravném jednání)
- právní řešerše
- vyhledání přílehlavé judikatury

Další práce se spisem

- tvorba a vedení spisu, práce se vzory
- psaní referátů

Psaní konceptů rozhodnutí

- rozhodnutí ve věci samé (vypracování celého rozhodnutí včetně formální úpravy ANO – NE)
- typová procesní rozhodnutí (vypracování celého rozhodnutí včetně formální úpravy ANO – NE)
- rozhodnutí o předběžném opatření (vypracování celého rozhodnutí včetně formální úpravy ANO – NE)

Úkony spojené s účastí účastníků nebo jiných osob

- výslech a protokolace při dožádání nebo při odstraňování vad (za účasti mentora ano/ne)
- náslech se znalostí projednávané věci
- účast u jiných úkonů soudu (*např. ohledání, provedení důkazu mimo jednání apod. – uvést, o jaké úkony šlo*)

Úsek trestní

Od do

Školitel:

Popis činností:

Napadlé věci

- lustrace spisu – CESO + RT
- je-li stíhán jako uprchlý – příkaz k zatčení (EZR, vyžádání z cizího státu) a rozhodnutí o stíhání uprchlého
- příslušnost – místní i věcná
- postoupení jako přestupku/kárného deliktu
- zastavení trestního stíhání (např. zánik trestnosti nebo hrozící trest zcela bez významu k již uloženému)
- vrácení věci státnímu zástupci (např. procesní vady, objasnění základních skutkových okolností)

- podmíněné zastavení a narovnání
- rozhodnutí k dohodě o vině a trestu (např. schválení)
- trestní příkaz
- ustanovení obhájce/zrušení ustanovení obhájce
- zkrácené řízení se zadrženým (§ 314b odst. 2 tr.ř.)

Hlavní líčení

- nařízení hlavního líčení a zajištění účasti osob u něj
- dožádání
- kontrola protokolu z hlavního líčení
- rozhodování o námitkách do protokolu
- rozhodování o vyloučení
- rozhodování o bezplatné obhajobě
- svědečné a znalečné
- rozhodování o vazbě
- rozsudek
 - odsuzující
 - zprošťující
 - souhrnný a společný trest
 - s náhradou škody
 - s ochrannými opatřeními
- příprava předložení věci s opravnými prostředky (stížnost, odvolání, dovolání)
- nařízení a průběh veřejného zasedání

Vykonávací řízení – nařízení výkonu trestu

- odklad výkonu trestu
- přeměny trestu
- vyhošťovací vazba

Úsek opatrovnícký

Od do

Školitel:

Popis činností:

Zahájení řízení, podmínky řízení

- posouzení návrhu na zahájení řízení a odstraňování jeho případných vad
- rozhodování o zahájení řízení z úřední povinnosti
- posouzení příslušnosti a rozhodování o ní
- rozhodování o opatrovníkovi pro řízení

Příprava jednání

- skutková a právní analýza případu
- zajišťování důkazů s přihlédnutím k vyšetřovací zásadě
- koncepty rozhodnutí o ustanovení znalce (výběr znalce, zadání otázek)
- realizace dožádání

Předběžná opatření v opatrovnických věcech a věcech domácího násilí

- posouzení podmínek pro nařízení předběžného opatření
- koncepty rozhodnutí o návrzích na nařízení předběžných opatření

Projednání případu

- svolání a vedení jiného soudního roku
- účast při zhlédnutí posuzovaného
- náslech při jednání
- detekce problému a návrhy jeho řešení
- interdisciplinární souvislosti – možnosti a oprávnění orgánů sociálně-právní ochrany dětí, poskytovatelů odborné pomoci a jejich zapojení do řešení problému

Participační práva nezletilých dětí

- poskytování informací dítěti, jeho slyšení a případné sdělení a vysvětlení rozhodnutí

Rozhodnutí věci

- koncepty rozhodnutí ve věci samé
- předkládání věci k rozhodnutí o opravném prostředku
- rozhodování o znalečném a tlumočném

Výkon rozhodnutí

- specifiky výkonu rozhodnutí v opatrovnických věcech včetně výkonu předběžných opatření

Úsek výkonu rozhodnutí a exekucí

Od do

Školitel:

Popis činností:

- předpoklady nařízení exekuce
- zastavování exekucí
- NŘ účastníků a soudního exekutora
- prodej nemovitosti, srážky ze mzdy, přikázání pohledávky – jednotlivé procesní úkony soudu

Úsek správního soudnictví

Od do

Školitel:

Popis činností:

- studium žaloby, vyjádření k žalobě, eventuálně napadeného rozhodnutí a správního spisu
- seznámení se s činností soudu směřující k projednání věci (zejména problematika účastenství, osob zúčastněných na řízení, procesního skončení věci)
- náslechy v jednací síni se znalostí věci
- příprava konceptů rozhodnutí v jednotlivých typech řízení upravených s. ř. s. (zejména žaloba proti rozhodnutí, ochrana proti nečinnosti, ochrana před nezákonným zásahem)

Insolvenční úsek

Od do

Školitel:

Popis činností:

Od zahájení insolvenčního řízení do rozhodnutí o úpadku:

- zpracování insolvenčního spisu
- návrh procesního postupu
- vypracování konceptu rozhodnutí (vyhláška o zahájení insolvenčního řízení, usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu, usnesení o uložení zálohy na náklady insolvenčního řízení, rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení zálohy)

Od rozhodnutí o úpadku:

- studium spisu
- návrh procesního postupu
- vypracování konceptu rozhodnutí
- náslechy u jednání

V incidenčních sporech

- odborná rešerše spisové dokumentace
- právní rozbor či odborné stanovisko
- účast na projednání incidenčního sporu
- vypracování konceptu rozhodnutí

Civilní odvolací úsek

Od do

Krajský soud v

Školitel:

Popis činností:

- zkoumání předpokladů pro věcné posouzení opravného prostředku (včasnost, absence vad, soudní poplatek, doručení ostatním účastníkům...)
- studium spisu soudu prvního stupně, přezkoumávaného rozhodnutí a opravného prostředku
- definování hlavních otázek k přezkumu a volba odůvodněného postupu a řešení
- náslechy v jednací síni se znalostí věci
- příprava konceptů rozhodnutí: rozsudků i usnesení (stejně možnosti jako u konceptů před soudem prvního stupně)

Trestní odvolací úsek

Od do

Krajský soud v

Školitel:

Popis činností:

- kontrola spisu – doručení, obhájce, vyčerpání předmětu řízení
- rozhodování v neveřejném zasedání – rozhodnutí o zrušení a vrácení věci
- nařízení veřejného zasedání – usnesení o zamítnutí opravného prostředku
- rozsudek

V dne

.....
předseda/předsedkyně krajského soudu

Příloha č. 2: Přehled vzdělávacích akcí Justiční akademie v rámci odborné přípravy justičního kandidáta

POVINNÉ semináře

(nutné v rámci odborné přípravy absolvovat)

- **Obecné fungování justice a základy profesní etiky** (1 den)
- **Řízení od nápadu žaloby až po vyhlášení rozsudku** (5 + 5 dní)
 - civilní řízení + výkon rozhodnutí a exekuce
 - opatrovnické řízení + dědické řízení + předběžná opatření
- **Řízení od nápadu obžaloby až po vyhlášení rozsudku** (5 dní)
- **jeden simulovaný proces dle výběru:**
 - Simulované civilní jednání (3 dny)
 - Simulované hlavní líčení (3 dny)

VOLITELNÉ semináře

(fakultativní účast)

- **distanční seminář**
(e-learning, videa, metodiky a další materiály určené k samostudiu)
- **Psaní rozhodnutí (se zaměřením na odůvodnění)** (1 den)
- **Reprezentativní projev v soudní síni** (1-3 dny)
- **Simulované veřejné zasedání** (3 dny)
- **Správní soudnictví** (3 dny)
- **Jak rychle a efektivně vyhledávat judikaturu a právní předpisy** (1 den)
- **Beck – online** (1 den)

JUSTIČNÍ AKADEMIE

www.justice.cz

Justiční akademie, Masarykovo nám. 183/15, 767 01 Kroměříž
Tel.: +420 573 505 111, e-mail: sekretariat@akademie.justice.cz

Průkaz vzdělávání

justičního kandidáta

na Justiční akademii

v rámci odborné přípravy

Titul, jméno, příjmení:

.....

Odborná justiční zkouška dne:

.....

Počátek odborné přípravy justičního kandidáta:

.....

JUSTIČNÍ AKADEMIE

www.justice.cz

Justiční akademie, Masarykovo nám. 183/15, 767 01 Kroměříž
Tel.: +420 573 505 111, e-mail: sekretariat@akademie.justice.cz

Povinné semináře:

Název:	Datum absolvování:	Podpis lektora:
Obecné fungování justice a základy profesní etiky		
Řízení od nápadu žaloby až po vyhlášení rozsudku: civilní řízení + výkon rozhodnutí a exekuce		
Řízení od nápadu žaloby až po vyhlášení rozsudku: opatrovnické řízení + dědické řízení + předběžná opatření		
Řízení od nápadu obžaloby až po vyhlášení rozsudku		

Jeden simulovaný proces dle výběru:	Datum absolvování:	Podpis lektora:
Simulované civilní jednání		
Komentář lektorů:		
Simulované hlavní líčení		
Komentář lektorů:		

JUSTIČNÍ AKADEMIE

www.justice.cz

Justiční akademie, Masarykovo nám. 183/15, 767 01 Kroměříž
Tel.: +420 573 505 111, e-mail: sekretariat@akademie.justice.cz

Volitelné semináře:

Název:	Datum absolvování:
Simulované veřejné zasedání	
Reprezentativní projev v soudní síni	
Psaní rozhodnutí (se zaměřením na odůvodnění)	
Správní soudnictví	
Jak rychle a efektivně vyhledávat judikaturu a právní předpisy	
Beck – online	
Práce v systému ASPI	

Jiné semináře:

Název:	Datum absolvování: